

JUSTICE
POLITICS

um.ac.ir

چکیده مقالات

همایش ملی عدالت و سیاست

گروه علوم سیاسی

دانشگاه فردوسی مشهد

دانشکده علوم اداری و اقتصادی

۲۱ مهر ماه ۱۳۸۹

www.justpol.um.ac.ir

- ۶۹ بررسی مقایسه‌های بازنمود کارگزاران اجتماعی در خرده
گفت‌وگو عدالت امام خمینی و جان رالز
۷۰ بررسی مفهوم عدالت در اندیشه‌های سیاسی ایران باستان در
متون عبری
۷۱ بررسی فلسفی و نظری دموکراسی در یونان باستان و
دموکراسی عصر جدید (بعد رنسانس)
۷۲ نظام ناعادلاته بین‌المللی از منظر امام خمینی (ره)
۷۳ عدالت در اندیشه سیاسی پست مدرن
۷۴ عدالت در اندیشه سیاسی دولت‌های توالتیر
۷۵ کارست عدالت در عملکرد دولتها و نهادهای سیاسی دوره
جمهوری اسلامی
۷۶ بررسی مقایسه‌ای نسبت میان عدالت و سیاست
در اندیشه اسلامی و اندیشه مدرن
۷۷ بررسی جایگاه عدالت اجتماعی در نظام فکری اسلام و ارائه
نمونه‌هایی از آن در صدر اسلام
۷۸ تبیین و تشریح "دموکراسی مشارکتی" در "جامعه بزرگ"،
الگوی ارائه شده دموکراسی جان دیوئی
فاطمه جمشیدی کیهان

- کبری سطوتی جمیل
۷۹ دکتر وحید سینائی
۸۱ سیده زهرا شاکری
۸۲ دکتر رقیه صادقی نیری
۸۳ مجتبی صدرالدینی
مهرچرخ
۸۴ نبی‌الله صدری فر
۸۵ فرشته صمدی
لیلا نعمتی
۸۶ محمد عباس‌زاده جمهوری
۸۷ خیام عباسی
۸۸ لیلا حاجی آقایی
۸۹ رحمت‌الله علیرحیمی
۹۰ دکتر زاهد غفاری
هشجین
فاطمه نجفی
۹۱ مرضیه فاضلی
۹۲ سیدمحمد مهدی قبولی
سعید محسنی
۹۴ فاطمه زهرا قلندری
۹۶ آرمان قیسوندی
- عدالت و انتخابات
صدقه و جایگاه آن در عدالت
عدالت اجتماعی
مدیریت و تاثیر آن در جامعه
حرکت به سوی عدالت
معنا و مفهوم جامعه‌ی مدنی از دیدگاه اندیشمندان یونان و
روم باستان
عدالت در فلسفه؛ فرد، خانواده و جامعه
امکان عدالت توزیعی ارتباطی
عدالت در منش اخلاقی
رستگاری انسان در گرو ترکیب بهینه سیاست و عدالت
بررسی جایگاه عدالت سیاسی در گفت‌وگوهای بعد از انقلاب
جایگاه عدالت در منش اخلاقی کارگزاران دولت‌های
اسلامی
جایگاه عدالت در قواعد حقوقی
بررسی مفهومی عدالت در اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)
عدالت در نگاه نهج البلاغه با رویکردی تحلیلی به

عدالت و انتخابات

دکتر وحید سینائی*

انتقال حاکمیت از کلیسا، شاه و دولت به مردم به گونه ای اجتناب ناپذیر چگونگی اعمال حاکمیت مردم را به موضوعی حیاتی در نظام های دموکراتیک تبدیل کرد. در این شکل از حاکمیت مردم منشا قدرت، اقتدار و مشروعیت حکومت هستند. این حاکمیت میتواند به دو نوع مستقیم و غیر مستقیم اعمال شود. در جهان امروز افزایش جمعیت و وسعت واحدهای سیاسی از سویی و پیچیده و تخصصی شدن مدیریت سیاسی از سوی دیگر به اعمال غیرمستقیم حاکمیت انجامیده است بدون آنکه اشکال مستقیم اعمال حاکمیت منتفی شوند. انتخابات مهمترین روش اعمال حاکمیت غیرمستقیم مردم است. در این روش جمهور مردم به عنوان حوزه انتخابیه حکومت با گزینش نماینده یا نمایندگان اقتدار خود در وضع و اجرای قوانین را برای دوره زمانی مشخصی به آنها واگذار می کنند. اما تنها زمانی این نماینده یا نمایندگان برای اعمال حاکمیت مردم مشروعیت دارند که در فرایندی عادلانه انتخاب شده باشند. از این روموضوع برگزاری انتخابات عادلانه اهمیت می یابد. با همه اختلافاتی که در تعریف دموکراسی وجود دارد اما درباره اینکه برگزاری انتخابات عادلانه از شاخص های آن است توافق شایع و گسترده ای وجود دارد. امروزه نهاد انتخابات و حق رای همگانی در بیشتر نقاط دنیا امری رایج است. اما انتخابات یک نهاد رقابتی است. رقابت موجب میشود تا حفظ سلامت انتخابات اهمیت بیشتری یابد. چرا که هدف از رقابت در انتخابات دستیابی به مناصب عمومی، کسب قدرت و اعمال نفوذ بر سیاست های عمومی و منابع دولتی است. در این رقابت هیچ کس نمی خواهد بازنده شود از این رو این خطر وجود دارد که عده ای با توسل به ابزارهای غیراخلاقی، خلاف قانون، رفتارهای غیر عادلانه و تبعیض آمیز در انتخابات پیروز شوند. از این رو باید معیارهایی وضع شود تا با برگزاری انتخاباتی عادلانه حاکمیت مردم به واقع تحقق یابد. این معیارها ناظر بر سه مرحله پیش از روز انتخابات

* استادیار گروه علوم سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

